

ЗМІСТ

Модуль 1. Фонетико-графічний модуль	19
1. Абетка	
2. Вимова звуків і написання літер: [а] а, [о] о, [у] у, [е] е, [и] и, [і] і, [к] к, [л] л, [м] м, [п] п, [с] с, [т] т, [ц] ц.	
3. Знак ' м'якості у транскрипції	
4. Інтонація розповідного речення – ІК – 1	
5. Інтонація питального речення – ІК – 2	
6. Вимова звуків і написання літер: [в] в, [г] г, [д] д, [з] з, [н] н, [р] р, [ш] ш, [ч] ч	
7. Інтонація питального речення без питального слова – ІК - 3	
8. Вимова звуків і написання літер: [б] б, [й] й, [йе] є, [йі] і, [ж] ж, [ф] ф, [шч] щ, [йу] ю, [йа] я, ь, [г] г	
9. Знак апостроф '	
10. Інтонація речення-перепитування зі сполучником а – ІК – 4	
Модуль 2	36
1. Уживання іменників на позначення особи, предмета, процесу:	
а) істота (хто?), неістота (що?); б) рід (чоловічий, жіночий, середній); в) число (однина, множина); г) система відмінків; називний відмінок (хто? , що?).	
2. Указівка на особу або предмет. Уживання особових займенників:	
а) число; б) називний відмінок.	
3. Вираження дії, що відбувається. Уживання дієслів (що робити?):	
а) теперішній час; б) дієвідмінювання.	
4. Просте речення. Поняття про суб'єкт і предикат. Питання до суб'єкта й до предиката.	
5. Уживання сполучників і (= й), а .	
6. Уживання складних речень зі словами хто , що .	
7. Текст «Факультет».	
Модуль 3	49
1. Вираження ознаки особи або предмета. Уживання прикметників:	
а) рід (чоловічий – який? , жіночий – яка? , середній – яке? ; б) число (однина, множина – які?); в) називний відмінок.	
2. Рахування від 1 до 10. Прості кількісні числівники (1-10). Вираження ознаки предмета за номером. Вживання простих порядкових числівників (який? , яка? , яке? , які?).	
3. Вираження дії, що відбувалася раніше. Уживання дієслова в минулому часі (що робив? , що робила? , що робили?).	
4. Уживання складних речень зі словами який , яка , яке , які , що .	
5. Текст «Робочий день».	
Модуль 4	59
1. Вираження належності особи або предмета. Уживання присвійних займенників: а) рід (чоловічий – чий? , жіночий – чия? , середній – чий?); б) число (однина, множина – чий?); в) називний відмінок.	
2. Указівка на певні особу чи предмет з інших однорідних. Уживання вказівних займенників: а) рід (чоловічий – який? , жіночий – яка? , середній – яке?); б) число (однина, множина – які?); в) називний відмінок.	
3. Вираження майбутньої дії. Уживання дієслів майбутнього часу: проста і складна форми.	
4. Уживання складних речень зі словами чий , чия , чис , чиї , який , яка , яке , які .	
5. Рахування від 11 до 20. Уживання простих порядкових числівників.	
6. Текст «Наш гуртожиток».	

МОДУЛЬ 1

Фонетико-графічний модуль

1. Абетка
2. Вимова звуків і написання літер: [а] а, [о] о, [у] у, [е] е, [и] и, [і] і, [к] к, [л] л, [м] м, [п] п, [с] с, [т] т, [ц] ц.
3. Знак ' м'якості у транскрипції
4. Інтонація розповідного речення – ІК – 1
5. Інтонація питального речення – ІК – 2
6. Вимова звуків і написання літер: [в] в, [г] г, [д] д, [з] з, [н] н, [р] р, [ш] ш, [ч] ч
7. Інтонація питального речення без питального слова – ІК - 3
8. Вимова звуків і написання літер: [б] б, [й] й, [йе] є, [йі] ї, [ж] ж, [ф] ф, [шч] щ, [йу] ю, [йа] я, ь, [ґ] ґ,
9. Знак апостроф '
10. Інтонація речення-перепитування зі сполучником а – ІК – 4

Абетка

Літера		Назва літери	Звук	Літера		Назва літери	Звук
Друк	Пропис			Друк	Пропис		
А а	<i>А а</i>	а	[а]	Н н	<i>Н н</i>	ен	[н]
Б б	<i>Б б</i>	бе	[б]	О о	<i>О о</i>	о	[о]
В в	<i>В в</i>	ве	[в]	П п	<i>П п</i>	пе	[п]
Г г	<i>Г г</i>	ге	[г]	Р р	<i>Р р</i>	ер	[р]
Ґ ґ	<i>Ґ ґ</i>	ґ	[ґ]	С с	<i>С с</i>	ес	[с]
Д д	<i>Д д</i>	де	[д]	Т т	<i>Т т</i>	те	[т]
Е е	<i>Е е</i>	е	[е]	У у	<i>У у</i>	у	[у]
Є є	<i>Є є</i>	є	[йе]	Ф ф	<i>Ф ф</i>	еф	[ф]
Ж ж	<i>Ж ж</i>	же	[ж]	Х х	<i>Х х</i>	ха	[х]
З з	<i>З з</i>	зе	[з]	Ц ц	<i>Ц ц</i>	це	[ц]
И и	<i>И и</i>	и	[и]	Ч ч	<i>Ч ч</i>	че	[ч]
І і	<i>І і</i>	і	[і]	Ш ш	<i>Ш ш</i>	ша	[ш]
Ї ї	<i>Ї ї</i>	йі	[йі]	Щ щ	<i>Щ щ</i>	шча	[шч]
Й й	<i>Й й</i>	й	[й]	Ю ю	<i>Ю ю</i>	йу	[йу]
К к	<i>К к</i>	ка	[к]	Я я	<i>Я я</i>	йа	[йа]
Л л	<i>Л л</i>	ел	[л]	Ь	<i>Ь</i>	М'який знак	
М м	<i>М м</i>	ем	[м]				

Українська		English	汉语拼音
А а [a]	на	father	mama (妈妈)
О о [o]	по	more	bolang (波浪)
У у [u]	лу	boot	xingfu (幸福)
И и [и]	ти	sit	sikao (思考)
Е е [e]	де	bet	che (车)
Б б [b]	бас	baby	bu (不)
П п [p]	суп	spoon	pao (跑)
В в [v]	вам	vogue	wan (晚)
М м [m]	ми	memory	meili (美丽)
Л л [l]	лад	love	lao (老)
Н н [n]	нам	nature	nimen (你们)
Д д [d]	дим	dance	didi (弟弟)
Т т [t]	так	task	taiyang (太阳)
З з [z]	зуб	was	—
С с [c]	сам	supper	bisai (比赛)
Ц ц [ц]	цар	cents	cao (草)
Р р [p]	рот	road	kuaile (快乐)
І і [i]	ні	meet	nimen (你们)
Я я [йа]	як	yard	xiatian (夏天)
Ю ю [йу]	юла	you	xiuxi (休息)
Є є [йе]	дає	yes	yewan (夜晚)
Ї ї [йі]	їх	year	yifu (衣服)
Г г [г]	газ	perhaps	hua (花)
Ґ ґ [г]	ґава	gum	ge (歌)
К к [к]	кава	cap	kaihui (开会)
Х х [х]	хода	hot	heshui (喝水)
Ж ж [ж]	жага	pleasure	ren (人)
Ч ч [ч]	чай	chois	chang (长)
Ш ш [ш]	шар	shou	shao (少)
Ф ф [ф]	фа	flower	fan (饭)
Й й [й]	дай	yellow	kai (开)
ДЖ дж [дж]	джерело	jam	zheli (这里)
ДЗ дз [дз]	дзеркало	bids	zi (字)

Ь — м'який знак

Букви, що мають голосні звуки: а, о, у, е, и, і

Букви, що мають приголосні звуки: б, п, в, м, ф, л, н, д, т, з, с, ц, р, к, г, ґ, ж, ч, ш, щ, буквосполучення дж, дз.

Букви, що мають приголосний і голосний звуки: я, ю, є, ї

ЧАСТИНА І

Звуки і літери: [а] а, [о] о, [у] у, [е] е, [и] и, [і] і, [к] к, [л] л, [м] м, [п] п, [с] с, [т] т, [ц] ц.

Лексика: коло, клас, кут, куток, лампа, ма́ма, ма́па, мі́сто, мі́сце, ми, сі́к, сті́л, су́мка, там, та́то, тут, це.

А, а *А, а*

Слухайте. Повторюйте: [А]

Пишіть: *А, а*

Читайте: А, а

О, о *О, о*

Слухайте. Повторюйте: [О]

Пишіть: *О, о*

Читайте: О, о

Е, е *Е, е*

Слухайте. Повторюйте: [Е]

Пишіть: *Е, е*

Читайте: Е, е

Т, т *Т, т*

Слухайте. Повторюйте: [Т]

Пишіть: *Т, т*

Читайте: Т, т

Слухайте. Читайте: [та – ат, то – от, те – ет, та – то – те, ат – от – ет, ото – ете – ота].

Пишіть: *та – ат, то – от, те – ет, та – то – те, ат – от – ет, ота – ато – оте.*

Слухайте. Повторюйте: [та́то]

Пишіть: *Та́то, тато*

М, м *М, м*

Слухайте. Повторюйте: [М]

Пишіть: *М, м*

Читайте: М, м

Слухайте. Читайте: [ма – ам, мо – ом, ме – ем, ма – мо – ме, ам – ом – ем, ома – емо – ема]

Пишіть: *ма – ам, мо – ом, ме – ем, ма – мо – ме, ам – ом – ем, ома – емо – ема.*

Слухайте. Повторюйте: [ма́ма]

Пишіть: *Ма́ма, мама*

[та́м]

Та́м, там

[ма́ма та́м]

Ма́ма та́м.

[та́то та́м]

Та́то та́м.

СКЛАД. НАГОЛОС

Один голосний – один склад.

ТАМ / --- /

Два голосних – два склади.

МА́/МА ---' / ---

ТА́/ТО ---' / ---

Наголос – посилена вимова одного голосного в слові

Інтонація розповідного речення – ІК – 1

(ІК – інтонаційна конструкція)

---↓
---↓
 Ма́ма та́м. Та́то та́м.

У, у *У, у*

Слухайте. Повторюйте: [У]

Пишіть: *У, у*

Читайте: У, у

Слухайте. Читайте: [уа – ау, уо – оу, уе – еу, ума – умо – уме, ута – уто – уте, ому – оту]

Пишіть: *уа – ау, уо – оу, уе – еу, ума – умо – уме, ута – уто – уте, ому – оту*

Слухайте. Повторюйте: [тут]

Пишіть: *Тут, тут.*

[ма́ма тут]

Ма́ма тут.

[та́то тут]

Та́то тут.

Ц, ц Ц, ц

Слухайте. Повторюйте: [Ц]

Пишіть: Ц ц

Читайте: Ц, ц

Слухайте. Читайте: [ца – це, цо – цу, ме – те – це, ма – та – ца, амо – ато – оце, ому – оту – оцу]

Пишіть: ца – це, цо – цу, ме – те – це, ма – та – ца, амо – ато – оце, ому – оту – оцу

Слухайте. Повторюйте: [Це тато. Тато тут.]

Пишіть: Це тато. Тато тут.

[Це ма́ма. Ма́ма тут.]

Це ма́ма. Ма́ма тут.

П, п П, п

Слухайте. Повторюйте: [П]

Пишіть: П п

Читайте: П, п

Слухайте. Читайте: [па – ап, пе – еп, по – оп, пу – уп, епа – упа, епо – апу, апо – апе – опу]

Пишіть: па – ап, пе – еп, по – оп, пу – уп, епа – упа, епо – апу, апо – апе – опу

Слухайте. Повторюйте: [ма́па]

Пишіть: Ма́па

[Це ма́па. Ма́па тут.]

Це ма́па. Ма́па тут.

Л, л Л, л

Слухайте. Повторюйте: [Л]

Пишіть: Л л

Читайте: Л, л

Слухайте. Читайте: [ла – ал, ле – ел, ло – ол, лу – ул, еле – ала, оло – улу, ало – але – олу]

Пишіть: ла – ал, ле – ел, ло – ол, лу – ул, еле – ала, оло – улу, ало – але – олу

Слухайте. Повторюйте: [ла́мпа]

Пишіть: Ла́мпа

[Це ла́мпа. Ла́мпа тут.]

Це ла́мпа. Ла́мпа тут.

Х, х Х, х

Слухайте. Повторюйте: [Х]

Пишіть: Х х

Читайте: Х, х

Слухайте. Читайте: [ха – ах, хо – ох, ху – ух, уха – уxo – ехо – мох – мух – пух – хо – хто]

Пишіть: ха – ах, хо – ох, ху – ух, уха – уxo – ехо – еха – мох – мух – пух – лех – хо – хто

Слухайте. Повторюйте: [хто]

Пишіть: хто

Інтонація питального речення – ІК – 2

↑ __ ↑ __

Хто це? Хто там?

Питання: Хто? Хто це? Хто тут? Хто там?

Читайте діалоги:

– Хто це?

– Хто тут?

– Хто це?

– Хто там?

– Це ма́ма.

– Тут ма́ма.

– Це та́то.

– Там та́то.

К, к К, к

Слухайте. Повторюйте: [К]

Пишіть: К к

Читайте: К, к

Слухайте. Читайте: [ка – ак, ко – ок, ке – ек, ку – ук, око – еко – уку, кла – кло – кле – клу – так – мак – лак – ток – мок – лок – цок – кут – кум – куп]

Пишіть: ка – ак, ко – ок, ке – ек, ку – ук, ака – око – еке – уку, кла – кло – кле – так – мак – лак – ток – мок – лок – цок – кут – кум – куп

Слухайте. Повторюйте: [так] [ко́ло]

Пишіть: так ко́ло

[кут] [куто́к]

кут кутóк

С, с С, с

Слухайте. Повторюйте: [С]

Пишіть: С с

Читайте: С, с

Слухайте. Читайте: [са – се, со – су, ме – те – це – се, ма – та – ца – са, мо – то – цо – со, му – ту – цу – су – сум – сом – сам – тус – мус – пус – кус]

Пишіть: са – се, со – су, ме – те – це – се, ма – та – ца – са, мо – то – цо – со, му – ту – цу – су – сум – сом – сам – тус – мус – пус – кус

Слухайте. Повторюйте: [клас, сума] Пишіть: клас, сума

Слухайте. Повторюйте: [Це клас. Це куток. Там мапа. Там лампа. Тут сума.]

Пишіть: Це клас. Це куток. Там мапа. Там лампа. Тут сума.

И, и Ї, и

Слухайте. Повторюйте: [И]

Пишіть: И и

Читайте: И, и

Слухайте. Читайте: [іо – ти – тс, мо – ми – ме, ло – ли – ле, по – пи – пе, со – си – се, ко – ки – ке, ит – кит, ис – тис, ми – мит – пит, ити – ито – ите, оми – оти – осі]

Пишіть: то – ти – те, мо – ми – ме, ло – ли – ле, по – пи – пе, со – си – се, ит – кит, ис – тис, ми – мит – пит, ити – ито – ите, оми – оти – осі.

Слухайте. Повторюйте: [ти, ми]

Пишіть: ти, ми

[Тут ти. Там ми.]

Тут ти. Там ми.

Читайте діалоги:

– Хто тут?

– Хто там?

– Хто тут?

– Хто там?

– Тут ми.

– Там мама.

– Тут ти.

– Там тато.

І, і Ї, і

Слухайте. Повторюйте: [І]

Пишіть: І і

Читайте: І, і

! Звук [і] пом'якшує попередній приголосний.

• Знак ' м'якості у транскрипції.

Слухайте. Читайте: [ми – м'і – ім, ти – т'і – іт, си – с'і – іс – ці, ом'і – іма, от'і – іта, оц'і – иці, іа – іе, іо – іу – м'іт – к'іт – п'ік – с'ік – л'ік – л'іт]

Пишіть: ми – м'і – ім, ти – т'і – іт, си – с'і – іс – ці, ом'і – іма, от'і – іта, оц'і – иці, іа – іе, іо – іу – м'іт – к'іт – п'ік – с'ік – л'ік – л'іт

Слухайте. Повторюйте: [м'істо, м'ісце, стіл, сік] [Там м'істо. Тут м'ісце. Тут стіл. Тут сік.]

Пишіть: місто, місце, стіл, сік.

Там місто. Тут місце. Тут стіл. Тут сік.

Читайте текст: Це місто. Тут тато. Тут мама. Це клас.

Ми тут. Ти тут. Тут місце. Це стіл. Тут сік. Тут сума.

Там мапа. Там лампа.

Пишіть текст: Це місто. Тут тато. Тут мама.

Це клас. Ми тут. Ти тут. Тут місце.

Це стіл. Тут сік. Тут сума. Там мапа. Там лампа.

Мама Тато

Самостійна робота

1. Читайте: [а, о, е, т, м, у, ц, п, л, х, к, с, и, і,].

2. Читайте: [та – ма – па – мпа – ла – кла, то – со – сто – ло – сло – хо – ко, ту – му – су – це – сце, м'і – т'і, ла – ала – тала, ма – ама – мама, то – ато – тато, то – сто – істо – місто].

3. Пишіть: та – ма – па – мпа – ла – кла, то – со – сто – ло – сло – хо – ко, ту – му – су – це – сце, м'і – т'і, ла – ала – тала, ма – ама – мама, то – ато – тато, то – сто – істо – місто

4. Читайте слова: клас, коло, кут, куток, лампа, мама, мапа, місто, місце, ми, сік, стіл, сума, так, там, тато, ти, тут, це.

5. Пишіть слова: клас, коло, кут, куток, лампа, мама, мапа, місто, місце, ми, сік, стіл, сума, там, тато, ти, тут, це.

6. Читайте текст: Це місто. Там тато. Там мама. Це клас. Тут ми. Це стіл. Тут сік. Тут місце. Тут ти. Тут сумка. Там мапа. Там лампа.

7. Пишіть текст: *Це місто. Там тато. Там мама. Це клас. Тут ми. Це стіл. Тут місце. Тут ти. Тут сумка. Там мапа. Там лампа.*

8. Складіть слова:

Т		Т	Т		М	Т		Т	О	Т				
М	А	М		М	А	П		К	Л		С			
М		С		О	М		С		Е	С		М	К	

ЧАСТИНА II

Звуки й літери: [в] в, [г] г, [д] д, [з] з, [н] н, [р] р, [ш] ш, [ч] ч

Лексика: він, вікно, вішалка, вона, воно, вода, де, Дніпро, дошка, дочка, зараз, зошит, квітка, кімната, книжка, ліворуч, магазин, море, музика, ні, подруга, праворуч, річка, ручка, син, слово, студент, студентка, так, телевізор, товариш, університет, урок, Харків.

Читайте:

Це клас.	Це місто.	Це стіл. Тут місце.
– Хто тут?	– Хто там?	– Хто тут?
– Тут ми.	– Там тато. Там мама.	– Тут ти. Тут сумка. Там мапа. Там лампа.

Пишіть: *Це клас. Це стіл. Тут місце. Тут сумка. Тут сік. Там мапа. Там лампа. Це місто. Там тато. Там мама.*

Н, н Ж, ж

Слухайте. Повторюйте: [Н]

Пишіть: Н н

Читайте: Н, н

Слухайте. Читайте: [на – ан, но – он, ну – ун, не – ен, ни – ин, н'і – ін, ини – ина – ине – ині, на – мна, ин – син – тин – лин – пин – кин]

Пишіть: *на – ан, но – он, ну – ун, не – ен, ни – ин, ні – ін, ини – ина – ине – ині, на – мна, ин – син – тин – лин – пин – кин*

Слухайте. Повторюйте: [к'імната, син, н'і] Пишіть: *Кімната. Син. Ні.*

Читайте: *кімната, син, ні. Це кімната. Тут стіл. Тут сік. Тут син. Мама тут? Ні.*

СКЛАД. НАГОЛОС

Один голосний – один склад.

СИН / --- /

НІ / --- /

СТІЛ / --- /

Два голосних – два склади.

МА́ПА ---' / ---

ЛА́М/ПА ---' / ---

МІ́С/ЦЕ ---' / ---

Три голосних – три склади.

КІ́М/НА́/ТА --- / ---' / ---

Інтонація питального речення без питального слова – ІК – 3

Це кімна́та?

Ма́ма тут?

Варіанти відповіді: так ≠ ні

Читайте текст:

Це кімна́та. Тут сті́л. Там та́то. Тут ма́ма.

– Ма́ма тут?

– Так, ма́ма тут.

– Син тут?

– Ні.

Пишіть текст: *Це кімната. Тут стіл. Там тато. Тут мама.*

В, в *В, в*

Слухайте. Повторюйте: [В]

Пишіть: *В в*

Читайте: В, в

Слухайте. Читайте: [ва – ав, во – ов, ву – ув, ве – ев, ви – ив, в'і – ів, ави – иво – иве – ива – ово, в'і – кв'і – в'ін]

Пишіть: *ва – ав, во – ов, ву – ув, ве – ев, ви – ив, в'і – ів, ави – иво – иве – ива – ово, в'і – кв'і – в'ін*

Слухайте. Повторюйте: [вона́, воно́, вони, ви, в'ін, в'ікно́, кві́тка, сло́во]

Пишіть: *вона, воно, вони, ви, він, вікно, квітка, слово*

Читайте: *вона́, воно́, вони, ви, він, вікно́, кві́тка, сло́во*

СКЛАД. НАГОЛОС

Один голосний – один склад.

Два голосних – два склади.

Наголос може бути на будь-якому складі.

ВІН / --- /

ВО/НА́ --- / ---

ЦЕ / --- /

ВО/НО́ --- / ---

ТУТ / --- /

ВІК/НО́ --- / ---

КВІТ/КА ---' / ---

Три голосних – три склади.

КІМ/НА́/ТА --- / ---' / ---

Читайте текст:

Це клас. Тут сті́л. Тут міс́це. Тут ви. Тут су́мка.

Там ла́мпа. Там ма́па. Там вікно́. Тут кві́тка.

Це кімна́та.

– Та́то тут?

– Так, він тут.

– Ма́ма тут?

– Так, вона тут.

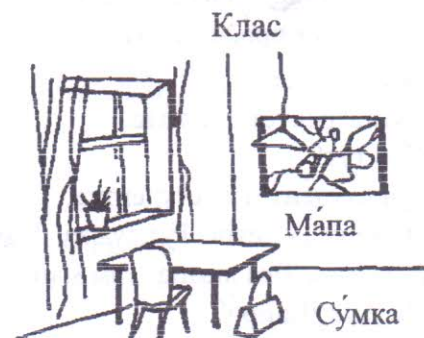
– Син тут?

– Ні.

Тут сті́л. Там вікно́. Там кві́тка.

Пишіть текст: *Це клас. Тут стіл. Тут місце. Тут сумка. Там сік. Там лампа. Там мапа. Там вікно. Там квітка.*

Це кімната. Тут тато. Тут мама. Тут стіл. Там вікно. Там квітка.

Р, р Р, р

Слухайте. Повторюйте: [Р]

Пишіть: Р р

Читайте: Р, р

Слухайте. Читайте: [ра – ар – тар, ро – ор – мор – рок, ру – ур – тур – рук, ре – ер – вер, ри – ир – сир – рси, р'і – р'ік – рк'і, уро – ер – вер – ар – хар – ир – мир – ари – ар'і]

Пишіть: ра – ар – тар, ро – ор – мор – рок, ру – ур – тур – рук, ре – ер – вер, ри – ир – сир – рси, р'і – р'ік – рк'і, уро – ер – вер – ар – хар – ир – мир – ари – ар'і

Слухайте. Повторюйте: [урок, море, Крим, рука, р'ік, Харк'ів, ун'іверситет]

Пишіть: урок, море, Крим, рука, рік, Харків, університет

Читайте: урок, море, Крим, рука, рік, Харків, університет

СКЛАД. НАГОЛОС

Один голосний – один склад.

Два голосних – два склади.

Наголос може бути на будь-якому складі.

ТАМ / --- /

РУ/КА --- / ---

ЦЕ / --- /

У/РÓК --- / ---

ТУТ / --- /

ХА́Р/КІВ --- / ---

МО́/РЕ --- / ---

Три голосних – три склади.

П'ять голосних – п'ять складів.

КІМ/НА́/ТА --- / --- / ---

У/НІ/ВЕР/СИ/ТÉТ --- / --- / --- / --- / ---

Читайте текст:

1. Це університет. Це клас. Тут урок. Тут стіл. Там вікно. Тут квітка. Там лампа. Там мапа. Там Крим, море. Тут місто Харків.

2. Це кімната. Тут тато. Тут мама. Тут стіл. Там сік.

Пишіть текст:

1. Це університет. Це клас. Тут урок. Тут стіл. Там вікно. Тут квітка. Там лампа. Там мапа. Тут місто Харків. Там Крим, море.

2. Це кімната. Тут тато. Тут мама. Тут стіл. Там сік.

Д, д Д, д

Слухайте. Повторюйте: [Д]

Пишіть: Д д

Читайте: Д, д

Слухайте. Читайте: [да – дам – ад – сад, до – дно, ду – уд – уди, де – ден, д'і – д'н'і, ди – оди – ход – кид – іди – іду]

Пишіть: да – дам – ад – сад, до – дно, ду – уд – уди, де – ден, ді – дні, ди – оди – ход – кид – іди – іду

Слухайте. Повторюйте: [де, Дн'іпро, студент, студентка]

Пишіть: де, Дніпро, студент, студентка

Читайте: де, Дніпро, студент, студентка

 Читайте текст:

Це університет. Це клас.

– Хто тут?

– Тут студент. Тут студентка.

Тут урок. Тут стіл. Тут сумка. Там вікно.

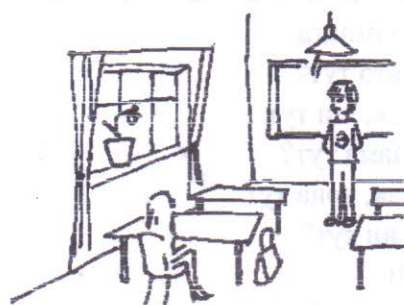
Тут квітка. Там лампа. Там мапа. Тут море.

– Де ріка Дніпро?

– Тут ріка Дніпро.

– Де місто Харків?

– Тут місто Харків.

Студентка Студент

Пишіть текст:

Це університет. Це клас. Тут студент. Тут студентка. Тут урок. Тут стіл. Тут сумка. Там вікно. Тут квітка. Там лампа. Там мапа. Тут море. Тут ріка Дніпро. Тут місто Харків.

Ш, ш Ш, ш

Слушайте. Повторюйте: [Ш]

Пишіть: Ш, ш

Читайте: Ш, ш

Слушайте. Читайте: [ша – аш – шка, шо – ош – ошк, шу – уш, ше – еш, ш'і – іш, уши – ишу – оше – иш – иша – иши]

Пишіть: ша – аш – шка, шо – ош – ошк, шу – уш, ше – еш, ш'і – іш, уши – ишу – оше – иш – иша – иши

Слушайте. Повторюйте: [товариш, дошка, вішалка]

Пишіть: товариш, дошка, вішалка

Читайте: товариш, дошка, вішалка

Читайте текст:

Це кімната. Тут тато. Тут мама. Тут син. Тут товариш.

Це університет. Тут клас. Це стіл. Тут сумка. Це вікно. Там квітка. Це дошка. Там слово.

Це куток. Там вішалка

Пишіть текст: Це кімната. Тут тато. Тут мама. Тут син. Тут товариш.

Це університет. Тут клас. Це стіл. Тут сумка. Це вікно. Там квітка. Це дошка. Там слово.

Це куток. Там вішалка

а) Читайте діалог:

Це кімната.

– Хто тут?

– Тут тато. Тут мама.

– Син тут?

– Так, син тут.

– Товариш тут?

– Так, товариш тут.

Кімната

Тато, мама, син, товариш

б) Складіть діалоги за зразком.

З, з З, з

Слушайте. Повторюйте: [З]

Пишіть: З з

Читайте: З, з

Слушайте. Читайте: [за – зар – аз – раз, зо – зош – зор – оз – ош, зу – уз – узи, зе – ез, з'і – із, ази – узи – изе – иза – ізо]

Пишіть: за – аз, зо – оз, зу – уз, зе – ез, зі – із, ази – узи – изе – иза – ізо

Слушайте. Повторюйте: [зараз, зошит, телевізор, музика]

Пишіть: зараз, зошит, телевізор, музика

Читайте: зараз, зошит, телевізор, музика

СКЛАД. НАГОЛОС

Один голосний – один склад.

Два голосних – два склади.

Наголос може бути на будь-якому складі.

ДЕ / --- /

ДОШКА ---' / ---

КЛАС / --- /

ЗАРАЗ ---' / ---

ЗОШИТ ---' / ---

Три голосних – три склади.

Чотири голосних – чотири склади.

МУЗИКА --- / --- / ---

ТЕЛЕВІЗОР --- / --- / --- / ---

ТОВАРИШ --- / ---' / ---

Читайте текст:

Це кімната. Тут зараз тато. Тут зараз мама. Тут зараз син. Тут зараз товариш. Це стіл. Тут телевізор. Там музика.

Це університет. Тут клас. Це стіл. Тут зошит. Це вікно. Там квітка. Це дошка. Там слово.

Пишіть текст: Це кімната. Тут зараз тато. Тут зараз мама. Тут зараз син. Тут зараз товариш.

Це стіл. Тут телевізор. Там музика.

Це університет. Тут клас. Це стіл. Тут зошит. Там літера. Це вікно. Там квітка. Це дошка. Там слово.

Закінчіть діалог:

Це кімната.	Це клас.
– Хто тут зараз?	– Хто тут зараз?
– ...	– ...

Г, г Г, г

Слухайте. Повторюйте: [Г]

Пишіть: Г, г

Читайте: Г, г

Слухайте. Читайте: [га – уга – аг – ага, го – ог, гу – уг, ге – ег, г'ї – іг, оги – иги – ига – ага – іго]

Пишіть: га – уга – аг – ага, го – ог, гу – уг, ге – ег, г'ї – іг, оги – иги – ига – ага – іго

Слухайте. Повторюйте: [книжка, магазин, подруга]

Пишіть: книжка, магазин, подруга

Читайте: книга, магазин, подруга

Читайте текст:

Це місто Харків. Це університет. Там студент. Там студентка. Це магазин. Там товариш. Там подруга. Це університет. Тут клас. Це стіл. Тут зошит. Тут книга. Це вікно. Там квітка. Це дошка. Там слово. Це мапа. Там ріка Дніпро.

Пишіть текст:

Це місто Харків. Це університет. Там студент. Там студентка. Це магазин. Там товариш. Там подруга.

Це університет. Тут клас. Це стіл. Тут зошит. Тут книга. Це вікно. Там квітка. Це дошка. Там слово. Це мапа. Там ріка Дніпро.

Закінчіть діалоги.

Це університет.	Це місце.	Це магазин.	Це кімната.
– Хто там?	– Хто тут?	– Хто там?	– Хто там?
– ...	– ...	– ...	– ...

Ч, ч Ч, ч

Слухайте. Повторюйте: [Ч]

Пишіть: Ч, ч

Читайте: Ч, ч

Слухайте. Читайте: [ча – ач – дач, чо – оч – доч – очк, чу – уч – руч – учк, че – еч, чи – ич, очи – ичи – ича – ача – очі]

Пишіть: ча – ач, чо – оч, чу – уч, че – еч, чи – ич, очи – ичи – ича – ача – очі

Слухайте. Повторюйте: [дочка, ручка, ліворуч, праворуч, викладач]

Пишіть: дочка, ручка, ліворуч, праворуч, викладач

Читайте: дочка, ручка, ліворуч, праворуч, викладач

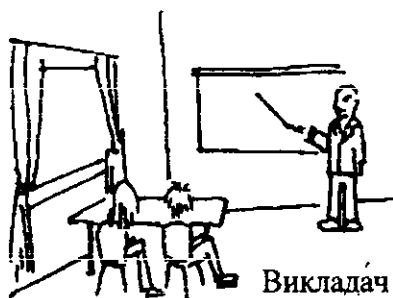
Місто

ріка = річка

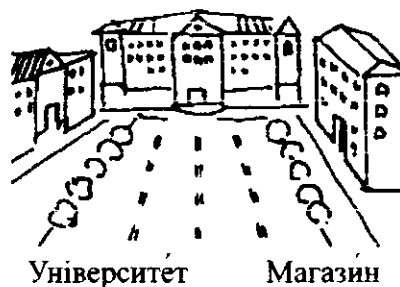
Читайте текст:

Це місто Харків. Ліворуч університет.

Праворуч магазин.

Викладач

Це клас. Тут студент, студентка, викладач.
Праворуч дошка. Ліворуч стіл.

Це стіл. Ліворуч книга. Праворуч зошит.
 Це кімната. Тут зараз тато, мама, син, дочка.

Пишіть текст:

Це місто Харків. Ліворуч університет. Праворуч магазин.
 Це кімната. Тут зараз тато, мама, син, дочка.
 Це клас. Тут студент, студентка, викладач. Праворуч дошка.
 Ліворуч стіл. Це стіл. Ліворуч книга. Праворуч зошит.

Читайте діалоги:

– Це місто Харків?

– Де університет?

– Так, це місто Харків.

– Університет ліворуч.

Складіть діалоги за зразком.

Самостійна робота

1. Читайте слова: він, вікно, вішалка, викладач, вона, воно, де, Дніпро, дошка, дочка, зараз, зошит, квітка, кімната, книга, ліворуч, магазин, море, музика, ні, подруга, праворуч, ріка, ручка, син, слово, студент, студентка, так, телевізор, товариш, університет, урок, Харків.

2. Пишіть слова: він, вікно, вішалка, викладач, вона, воно, де, Дніпро, дошка, дочка, зараз, зошит, квітка, кімната, книга, ліворуч, магазин, море, музика, ні, подруга, праворуч, ріка, ручка, син, слово, студент, студентка, так, телевізор, товариш, університет, урок, Харків.

3. Напишіть і прочитайте слова:

Клас, урок, студент, викладач, університет

Вікно, квітка, мама, дошка, книга

Син, товариш, дочка, подруга

Місто Харків, річка Дніпро, море

Тут, там, так, ні, праворуч, ліворуч, зараз

8. Читайте тексти:

Це університет. Це клас. Тут зараз студент, студентка, викладач. Ліворуч стіл. Тут книга, зошит. Праворуч дошка. Тут літера, слово.

Це місто Харків. Праворуч університет. Ліворуч магазин.

Це кімната. Тут зараз тато, мама. Ліворуч стіл. Там телевізор. Праворуч вікно. Там квітка.

9. Пишіть тексти:

Це університет. Це клас. Тут зараз студент, студентка, викладач. Ліворуч стіл. Тут книга, зошит. Праворуч дошка. Тут літера, слово.

Це місто Харків. Праворуч університет. Ліворуч магазин.

Це кімната. Тут зараз тато, мама. Ліворуч стіл. Там телевізор. Праворуч вікно. Там квітка.

10. Складіть слова:

М		Г		З		Н	К		И		А	С		І		Л
Т		В		Р		Ш	З		Ш		Т	Т		М		
П		Д		У		А	Д		Ч		А	Т		Т		
К		М		А		А	В		К		О	Т		К		
С		У		Е		Т	Д		Ш		А	М				А
У		І		Е		С	Т		Т			Х		Р		В

11. Читайте діалоги:

– Хто це?	– Хто це?	– Хто це?	– Хто це?
– Це тато.	– Це мама.	– Це син.	– Це дочка.
– Де тато?	– Де мама?	– Де син?	– Де дочка?
– Він там.	– Вона там.	– Він тут.	– Вона тут.
– Тато там?	– Мама там?	– Син там?	– Дочка там?
– Так, він там.	– Так, вона там.	– Ні, він тут.	– Ні, вона тут.

ЧАСТИНА III

Звуки і літери: [б] б, [й] й, [йе] є, [йі] і, [ж] ж, [ф] ф, [шч] ш, [йу] ю, [йа] я, ь, [г] г, апостроф
Лексика: аудиторія, батько, брат, будинок, гуртожиток, гудзик, Європа, їдальня, їжа, жінка, журнал, кабінет, ков'ярня, кафе, Київ, комп'ютер, країна, крейда, ліжко, люстерко, магнітофон, музей, олівець, ось, підручник, прямо, родина, сестра, сім'я, словник, стілець, столиця, телефон, Україна, угорі, фото, чоловік, шафа, що.

Читайте текст:

Це місто Харків. Праворуч університет. Ліворуч магазин.

Це клас. Тут студент, студентка, викладач. Праворуч вікно. Там квітка. Ліворуч стіл. Тут книга, зошит, ручка. Це дошка. Там слово. Прямо мапа. Там море, ріка Дніпро, місто Харків.

Це кімната. Тут тато, мама, син, дочка.

Пишіть речення:

Це місто Харків. Праворуч університет. Ліворуч магазин.

Це клас. Тут студент, студентка, викладач. Праворуч вікно. Там квітка. Ліворуч стіл. Тут книга, зошит, ручка. Це дошка. Там слово. Прямо мапа. Там море, ріка Дніпро, місто Харків.

Це кімната. Тут тато, мама, син, дочка.

Б, б Ъ, ъ

Слухайте. Повторюйте: [Б]

Пишіть: Б б

Читайте: Б, б

Слухайте. Читайте: [ба – бра – аб – каб, бо – об – лоб, бу – буд – уб – губ, бе – еб – неб, би – иб – риб, оби – иби – иба – аба – аб'і – б'ін]

Пишіть: ба – бра – аб – каб, бо – об – лоб, бу – буд – уб – губ, бе – еб – неб, би – иб – риб, оби – иби – иба – аба – абі – бін

Слухайте. Повторюйте: [брат, каб'інет, будинок]

Пишіть: брат, кабінет, будинок

Читайте: брат, кабінет, будинок

Читайте текст:

Це будинок. Тут кімната. Тут зараз тато, мама, син, дочка.

Там університет. Там брат. Там сестра. Там товариш, подруга.

Це клас. Тут студент, студентка, викладач. Це кабінет. Тут секретар.

Пишіть речення:

Це будинок. Тут кімната. Тут зараз тато, мама, син, дочка. Там університет. Там брат.

Там сестра. Там товариш, подруга.

Це клас. Тут студент, студентка, викладач. Це кабінет. Тут секретар.

Закінчіть діалоги.

– Це будинок?	– Тут кімната?	– Хто тут зараз?
– ...	– ...	– ...

Складіть діалоги за зразком.

Ж, ж Ж, ж

Слухайте. Повторюйте: [Ж]

Пишіть: Ж ж

Читайте: Ж, ж

Слухайте. Читайте: [жа – аж, жо – ож, жу – уж, же – еж, жи – иж, аж'і – іжи – ежа – аже]

Пишіть: жа – аж, жо – ож, жу – уж, же – еж, жи – иж, аж'і – іжи – ежа – аже

Слухайте. Повторюйте: [гуртожиток, ліжко, журнал, жінка]

Пишіть: гуртожиток, ліжко, журнал, жінка

Читайте: гуртожиток, ліжко, журнал, жінка

книга = книжка

Читайте текст:

Це гуртожиток. Це кімната. Тут зараз студент. Ліворуч стіл. Тут журнал, книжка.

Праворуч ліжко.

Це місто. Це магазин. Тут чоловік, жінка.

Пишіть текст: Це гуртожиток. Це кімната. Тут зараз студент. Ліворуч стіл. Тут журнал, книжка. Праворуч ліжко.

Це місто. Це магазин. Тут чоловік, жінка.

Закінчіть діалоги.

– Це гуртожиток?

– Це кімната?

– Де зараз студент?

– ...

– ...

– ...

Складіть діалоги за зразком.

Й, й Ї, ї

Слухайте. Повторюйте: [Й]

Пишіть: Й й

Читайте: Й, й

Слухайте. Читайте: [ай – ей – зей – рей, ой – ій, уй – ий, ій – ай, рей – зей, м'ій – в'ій – лий – мий]

Пишіть: ай – ей, ой – ій, уй – ий, ій – яй, рей – зей, мій – вій – лий – мий

Слухайте. Повторюйте: [музей, крейда]

Пишіть: музей, крейда

Читайте: музей, крейда

Читайте текст:

Це місто Харків. Праворуч університет. Ліворуч музей.

Це клас. Праворуч дошка. Тут крейда.

Пишіть текст:

Це місто Харків. Праворуч університет. Ліворуч музей.

Це клас. Праворуч дошка. Тут крейда.

Я, я Я, я

Літера Я позначає два звуки: [й а]

Й пом'якшує попередній приголосний. Знак ' м'якості у транскрипції.

Слухайте. Повторюйте: [йа]

Пишіть: Я я

Читайте: Я, я

Слухайте. Читайте: [ла – л'а, на – н'а, та – т'а, да – д'а, са – с'а, за – з'а, – ца – ц'а – ра – р'я – йар – йан – йак – йа – оя]

Пишіть: ла – л'а, на – н'а, та – т'а, да – д'а, са – с'а, за – з'а, – ца – ц'а – ра – р'я – яр – ян – як – ія – оя

Слухайте. Повторюйте: [столиц'а, аудитор'ія, йа]

Пишіть: столиця, аудиторія, я

Читайте: столиця, аудиторія, я

Читайте текст:

Це університет. Це аудиторія. Тут студент, студентка, викладач.

Це мапа. Тут море, ріка, місто-столиця.

Це кімната. Ліворуч я. Праворуч товариш.

Пишіть текст: Це університет. Це аудиторія. Тут студент, студентка, викладач.

Це мапа. Тут море, ріка, місто-столиця.

Це кімната. Ліворуч я. Праворуч товариш.

Інтонація питального речення зі сполучником а – ІК – 4

– Це університет? – Так.

— ↑
А це?

– Тут студент? – Так.

— ↑
А там?

 Закінчіть діалоги.

– Це університет? – Так.

– Тут море? – Так.

– ... ? – А це музей.

– ... ? – А там ріка.

Ф, ф *Ф, ф*

Слухайте. Повторюйте: [Ф]

Пишіть: Ф ф

Читайте: Ф, ф

Слухайте. Читайте: [фа – аф, фо – оф, фу – уф, фе – еф, фи – иф, офі – ефо – ифа – афа – аф'і – іфа]

Пишіть: *фа – аф, фо – оф, фу – уф, фе – еф, фи – иф, офі – ефо – ифа – афа – аф'і – іфа*

Слухайте. Повторюйте: [шафа, телефон, магнітофон, фото]

Пишіть: *шафа, телефон, магнітофон, фото*

Читайте: шафа, телефон, магнітофон, фото

Читайте текст:

Це кімната. Ліворуч шафа. Праворуч стіл. Тут телефон, магнітофон.

Це стіл. Тут фото. Там тато, мама, сестра, брат.

Пишіть текст:

Це кімната. Ліворуч шафа. Праворуч стіл. Тут телефон, магнітофон.

Це стіл. Тут фото. Там тато, мама, сестра, брат.

 Закінчіть діалоги.

– Це кімната?

– Де шафа?

– Де стіл?

– ...

– ...

– ...

СКЛАД. НАГОЛОС

Чотири голосних – чотири склади.

МА/ГНІ/ТО/ФОН --- / --- / --- / ---

ТЕ/ЛЕ/ВІ/ЗОР --- / --- / --- / ---

Ї, ї *Ї, ї*

! Літера **Ї** позначає два звуки: [й і]

Слухайте. Повторюйте: [йі]

Пишіть: *Ї ї*

Читайте: *Ї, ї*

Слухайте. Читайте: [йіж – йід, йім – йів, йін – йіл, йіжа – йіжі, йімо – йіду, йіва – йіна – йіни – йіла – йіли]

Пишіть: *йіж – йід, йім – йів, йін – йіл, йіжа – йіжі, йімо – йіду, йіва – йіна – йіни – йіла – йіли*

Слухайте. Повторюйте: [країна, україна, кийів, йіжа]

Пишіть: *країна, Україна, Київ, їжа* Читайте: *країна, Україна, Київ, їжа*

Читайте текст:

Це аудиторія. Праворуч дошка. Ліворуч мапа. Там країна Україна, столиця Київ, місто Харків.

Це місто. Праворуч магазин. Тут їжа.

Пишіть текст:

Це аудиторія. Праворуч дошка. Ліворуч мапа. Там країна Україна, столиця Київ, місто Харків.

Це місто. Праворуч магазин. Тут їжа.

Є, є Є, є

Літера Є позначає два звуки: [йе]

Й пом'якшує попередній приголосний. Знак ' м'якості у транскрипції.

Слухайте. Повторюйте: [йе]

Пишіть: Є є

Читайте: Є, є

Слухайте. Читайте: [ле – л'є, не – н'є, те – т'є, де – йед, ев – йев, ре – йер, – це – йец – ве – йев]

Пишіть: ле – лє, не – нє, те – тє, де – єд, ев – єв, ре – єр, – це – сц – ве – єв

Слухайте. Повторюйте: [йєвропа]

Пишіть: Європа

Читайте: Європа

Слухайте текст:

Це мапа. Тут Європа. Тут країна Україна.

Пишіть текст: Це мапа. Тут Європа. Тут країна Україна.

Ь ь – м'який знак

М'який знак не вимовляється. Він пом'якшує попередній приголосний.

Знак ' м'якості у транскрипції.

Пишіть: ь

Слухайте. Читайте: [с'о – ось, та – ат' – бат' – т'ки, це – ець, ла – ал' – дал', н'і – ін', та – аг', д'і – їд', ті – сті – н']

Пишіть: сьо – ось, та – ать – бат' – тьки, це – ець, ла – аль – даль, ні – їнь, та – ать, ді – їдь, ті – сті – їть

Слухайте. Повторюйте: [ось, бат'ки, олів'ець, ст'ілець, їдальн'а]

Пишіть: ось, батьки, олівець, стілець, їдальня

Слухайте: ось, батьки, олівець, стілець, їдальня

кафе = їдальня

Слухайте текст:

Це місто. Тут університет. Праворуч магазин. Ліворуч їдальня. Там їжа.

Це будинок. Тут кімната. Тут батьки, брат, сестра.

Це університет. Тут аудиторія. Ось стіл. Ось стілець.

Це стіл. Тут зошит, ручка, олівець.

Пишіть текст:

Це місто. Тут університет. Праворуч магазин. Ліворуч їдальня. Там їжа.

Це будинок. Тут кімната. Тут батьки, брат, сестра.

Це університет. Тут аудиторія. Ось стіл. Ось стілець.

Це стіл. Тут зошит, ручка, олівець.

Закінчіть діалоги.

– Це місто? – Де їдальня? – Зошит там?

– ... – ... – ...

Ю, ю Ю, ю

Літера Ю позначає два звуки: [йу]

Й пом'якшує попередній приголосний. Знак ' м'якості у транскрипції.

Слухайте. Повторюйте: [йу]

Пишіть: Ю ю

Читайте: Ю, ю

Слухайте. Читайте: [лу – л'у – л'ус, ну – н'у, ту – т'у, ур – йур, ун – йун, ур – йур]

Пишіть: лу – лю – лус, ну – ню, ту – тую, ур – юр, ун – юн, ур – юр

Слухайте. Повторюйте: [л'юстерко, йунак]

Пишіть: люстерко, юнак

Читайте: люстерко, юнак

Читайте текст:

Це стіл. Ліворуч фото. Тут юнак.

Це стілець. Праворуч сумка. Там люстерко.

Пишіть текст:

Це стіл. Ліворуч фото. Тут юнак.

Це стілець. Праворуч сумка. Там люстерко.

Закінчіть діалоги.

– Це стіл?	– Сумка ліворуч?	– Хто тут?
– ...	– ...	– ...

І, і **ї, ї**

Слухайте. Повторюйте: [І]

Пишіть: І, і

Читайте І, і

Слухайте. Читайте: [гу – ге, го – га, ги – гра, гру – гдо – гду, гни – гн'ї]

Пишіть: гу – ге, го – га, ги – гра, гру – гдо – гду, гни – гн'ї

Слухайте. Повторюйте: [гудзик]

Пишіть: гудзик Читайте: гудзик

Знак апостроф '

! **Вживається після Б, П, В, М, Ф, Р перед Я, Ю, Є, І.**

• **Перед апострофом приголосні не пом'якшуються.**

Слухайте. Читайте: [пу – п'ю, бе – б'є, ва – в'я, ма – м'я, фа – ф'я, р'ї – р'ї, – п'ют – п'ят]

Пишіть: пу – п'ю, бе – б'є, ва – в'я, ма – м'я, фа – ф'я, р'ї – р'ї, – п'ют – п'ят

Слухайте. Повторюйте: [комп'ютер, сім'я, кав'ярня]

Пишіть: комп'ютер, сім'я, кав'ярня, Читайте: комп'ютер, сім'я, кав'ярня

Читайте текст:

Це аудиторія. Тут стіл.

Ліворуч комп'ютер. Праворуч словник.

Це фото. Тут сім'я. Ліворуч мама. Прямо я. Праворуч тато.

Це місто. Тут кав'ярня.

Пишіть текст:

Це аудиторія. Тут стіл. Ліворуч комп'ютер. Праворуч словник.

Це фото. Тут сім'я. Ліворуч мама. Прямо я. Праворуч тато.

Це місто. Тут кав'ярня.

Закінчіть діалоги.

– Це аудиторія?	– Де комп'ютер?	– Де словник?	– Це фото?	– Хто тут?
– ...	– ...	– ...	– ...	– ...

Аудиторія

Комп'ютер

Щ, щ **Ш, ш**

! **Літера Щ складається з двох звуків: [ш ч]**

Слухайте. Повторюйте: Щ [шч]

Пишіть: Щ щ

Читайте: Щ, щ

Слухайте. Читайте: [шчу – ушч, шчо – ошч, шче – ешч, шча – ашч, шчі – йашч – йушч, ошчу – ушчу]

Пишіть: шчу – ушч, шчо – ошч, шче – ешч, шча – ашч, шчі – йашч – йушч, ошчу – ушчу

Слухайте. Повторюйте: [дошч, шчо]

Пишіть: дошч, шчо Читайте: дошч, шчо

Читайте діалоги:

– Що це?	– Що ліворуч?	– Що праворуч?	Це місто. Тут зараз дощ.
– Це книжка.	– Ліворуч зошит.	– Праворуч словник.	– Що тут зараз?
			– Дощ.

Пишіть:

— Що це? — Це стіл. — Що тут? — Тут книжка. — Що ліворуч? — Ліворуч зошит.

— Що праворуч? — Праворуч словник.

Це місто. Тут зараз дощ. — Що тут зараз? — Дощ.

Самостійна робота

1. Читайте слова: аудиторія, батько, брат, будинок, гуртожиток, Європа, їдальня, їжа, жінка, журнал, кабінет, кав'ярня, кафе, Київ, комп'ютер, країна, крейда, ліжко, люстерко, магнітофон, музей, олівець, ось, підручник, прямо, родина, сестра, сім'я, словник, стілець, столиця, телефон, Україна, угорі, фото, чоловік, шафа, що, юнак.

2. Пишіть слова: аудиторія, батько, брат, будинок, гуртожиток, Європа, їдальня, їжа, жінка, журнал, кабінет, кав'ярня, кафе, Київ, комп'ютер, країна, крейда, ліжко, люстерко, магнітофон, музей, олівець, ось, підручник, прямо, родина, сестра, сім'я, словник, стілець, столиця, телефон, Україна, угорі, фото, чоловік, шафа, що, юнак.

3. Напишіть і прочитайте слова:

Магнітофон, музей, олівець, ось, підручник, прямо, родина, сестра, словник, стілець, столиця, телефон, Україна, угорі, фото, чоловік, шафа, що, аудиторія, сім'я, батько, брат, будинок, гуртожиток, Європа, юнак, їдальня, їжа, жінка, журнал, кабінет, кав'ярня, кафе, Київ, комп'ютер, країна, крейда, ліжко, люстерко.

4. Читайте тексти:

Це мапа. Тут Європа. Тут країна Україна. Тут ріка Дніпро.

Це місто Харків. Тут університет. Ліворуч музей. Праворуч магазин. Ліворуч їдальня. Там їжа.

Це будинок. Тут кімната. Тут сім'я. Ось батьки, брат, сестра, я.

Це університет. Тут аудиторія. Ось стіл. Ось стілець.

Це аудиторія. Праворуч дошка. Тут крейда. Це стіл. Ліворуч комп'ютер. Тут зошит, ручка, олівець. Тут книжка. Ліворуч зошит. Праворуч словник. Ось стілець. Тут сумка. Там люстерко.

Читайте діалоги:

— Що це? — Це стіл.

— Що це? — Це місто.

— Це стіл? — Так.

— Це місто? — Так.

— Що тут? — Тут книжка.

— Що тут зараз? — Дощ.

— Що ліворуч? — Ліворуч зошит.

— Що праворуч? — Праворуч словник.

5. Пишіть тексти:

Це мапа. Тут Європа. Тут країна Україна.

Це місто Харків. Тут університет. Ліворуч музей. Праворуч магазин. Ліворуч їдальня. Там їжа.

Це будинок. Тут кімната. Тут сім'я. Ось батьки, брат, сестра, я.

Це університет. Тут аудиторія. Ось стіл. Ось стілець.

Це аудиторія. Праворуч дошка. Тут крейда. Це стіл. Ліворуч комп'ютер. Тут зошит, ручка, олівець. Тут книжка. Ліворуч зошит. Праворуч словник.

Ось стілець. Тут сумка. Там люстерко.

6. Складіть діалоги до текстів.

МОДУЛЬ 2

1. Уживання іменників на позначення особи, предмета, процесу:
а) істота (*хто?*); неістота (*що?*); б) рід (чоловічий, жіночий, середній); в) число (однина, множина); г) система відмінків; називний відмінок (*хто?*, *що?*).
2. Склад.
3. Наголос.
4. Указівка на особу або предмет. Уживання особових займенників:
а) число; б) називний відмінок.
5. Вираження дії, що відбувається. Уживання дієслів:
а) теперішній час; б) дієвідмінювання.
6. Просте речення. Поняття про суб'єкт і предикат. Питання до суб'єкта й до предиката.
7. Уживання сполучників і (= й = та), а.
8. Складне речення зі словами хто, що.
9. Текст «Факультет».

Повторення вивченого

1. Прочитайте діалоги.

1) – Хто це?
– Це студент.	3) – Хто тут?
– Тут студентка.	5) – Хто там?
– Там подруга.
2) – Що це?
– Це стіл.	4) – Що тут?
– Тут книжка.	6) – Що там?
– Там дошка.

2. Прочитайте слова.

Він, вікно, вона, воно, де, Дніпро, дошка, дочка, зараз, зошит, квітка, кімната, книжка, ліворуч, магазин, море, музика, ні, подруга, праворуч, ріка, ручка, син, слово, студент, студентка, так, телевізор, товариш, університет, урок, Харків, аудиторія, батько, брат, гуртожиток, Європа.

3. а) Прочитайте діалоги.

1) – Де шафа?
– Шафа праворуч. | 2) – Де стіл?
– Стіл ліворуч. | 3) – Де зошит?
– Зошит тут. | 4) – Де абетка?
– Абетка там. |
|-----------------------------------|----------------------------------|--------------------------------|----------------------------------|

б) Складіть діалоги за попереднім зразком.

Іменник

Істота. Неістота

Для називання осіб, предметів, процесів уживаються іменники. Вони позначають істот (людей, тварин) та неістоти (предмети, процеси). Іменники відповідають на питання *хто?* (істоти), *що?* (неістоти).

Прочитайте запитання й відповіді. Зверніть увагу на те, як можна запитати про людину або предмет.

Хто це?	Що це?
Це студент Богдан.	Це університет.
Це студентка Оксана.	Це аудиторія.
Це викладач Віктор Іванович.	Це стіл.
Це викладач Олена Миколаївна.	Це зошит.
Це студенти.	Це словники.

1. а) Прочитайте слова, поставте питання хто? що?

Дошка, дочка, зошит, квітка, студент, кімната, книжка, магазин, море, музика, подруга, річка, ручка, слово, студентка, телевізор, товариш, університет, урок, Харків, син, аудиторія, батько, гуртожиток, Європа, їдальня, їжа, жінка, журнал, кабінет, кафе, Київ, комп'ютер, брат, країна, крейда, ліжко, люстерко, магнітофон, музей, олівець, підручник, родина, сестра, словник, стілець, столиця, телефон, Україна, фото, чоловік, шафа.

б) Запишіть окремо іменники-істоти, іменники-неістоти за зразком.

Хто? Студент, подруга

Що? Дошка, зошит ...

2. Прочитайте речення. Випишіть іменники-істоти.

Це дочка. Там зошит. Ось квітка. Це студент. Тут кімната. Ось книжка. Праворуч магазин. Це подруга. Ліворуч ручка. Це студентка. Там телевізор. Це товариш. Праворуч університет. Це урок. Це Харків. Там син. Ліворуч аудиторія. Це батько. Праворуч гуртожиток. Ліворуч їдальня.

3. Прочитайте речення. Випишіть іменники-неістоти.

Це жінка. Ось журнал. Там кабінет. Прямо кафе. Ось комп'ютер. Це брат. Ось крейда. Ліворуч ліжко. Угорі люстерко. Ось магнітофон. Праворуч музей. Це олівець. Це підручник. Це сестра. Ось словник. Там стілець. Ось телефон. Це фото. Це чоловік. Ліворуч шафа.

4. Прочитайте слова. Розбийте їх на склади.

Дошка, дочка, зараз, зошит, квітка, кімната, книжка, ліворуч, море, музика, подруга, праворуч, річка, ручка, слово, студент, телевізор, товариш, університет, урок, Харків, аудиторія, батько, гуртожиток, Європа, їдальня, їжа, жінка, журнал, кабінет, кафе, Київ, комп'ютер, країна, крейда, ліжко, люстерко, музей, олівець, підручник, родина, словник, стілець, столиця, телефон, Україна, фото, чоловік, шафа.

5. а) Напишіть слова й поставте наголос.

Університет, урок, Харків, аудиторія, батько, гуртожиток, Європа, їдальня, їжа, жінка, журнал, кабінет, кафе, Київ, комп'ютер, країна, крейда, ліжко, люстерко, магнітофон, музей, олівець, підручник, родина, сестра, словник, стілець, столиця, телефон, Україна, фото, чоловік, шафа.

б) Прочитайте слова.

Рід іменника: чоловічий, жіночий, середній

Прочитайте текст. Зверніть увагу на виділені слова.

Це університет. Ось аудиторія. Тут урок.

— Хто тут?

— Тут студент, студентка, викладач.

Праворуч дошка. Ліворуч мапа.

— Що тут?

— Тут Європа, Україна, море, річка Дніпро, столиця Київ, місто Харків.

! Іменники мають три роди: чоловічий, жіночий, середній. Рід визначається за закінченням (для неістот), за семантикою (для істот). *неодмін* *означення*

Чоловічий рід (ч. р.) – він	Закін- чення	Жіночий рід (ж. р.) – вона	Закін- чення	Середній рід (с. р.) – воно	Закін- чення
Студент	–	Студентка	-а	Місто	-о
Олівець	–	Аудиторія	-(і)я	Море	-є
Музей	–	Столиця	-я	Ім'я	-я

! Зверніть увагу: батько – ч.р., тато – ч.р., мати – ж.р.

6. Розподіліть іменники за родами за зразком.

Ч.р.: урок, кабінет ...

Ж.р.: дошка, країна ...

С.р.: місто, ім'я ...

Дошка, урок, Харків, кабінет, кафе, зошит, квітка, фото, чоловік, книжка, магазин, море, музика, подруга, річка, ручка, слово, студентка, телевізор, товариш, університет, люстерко, син, аудиторія, батько, гуртожиток, їдальня, їжа, жінка, журнал, Київ, студент, кімната, комп'ютер, брат, країна, крейда, ліжко, дочка, магнітофон, музей, олівець, підручник, Європа, родина, сестра, словник, стілець, столиця, телефон, озеро Світязь, Україна, шафа.

6) Прочитайте написані слова.

7. Прочитайте тексти. Випишіть іменники. Визначіть їхній рід.

1) Це місто Харків. Праворуч університет. Ліворуч музей.

2) Це аудиторія. Праворуч стіл, стілець, шафа. Ліворуч дошка, мапа, абетка.

3) Це стіл. Тут підручник, словник, зошит, ручка, олівець.

4) Ось дошка. Тут крейда. Там літера, слово, речення.

5) Це будинок. Тут кімната. Прямо вікно. Праворуч ліжко. Ліворуч стіл, стілець і шафа.

Угорі лампа. Долі килим.

6) Праворуч магазин. Ліворуч їдальня. Там їжа.

8. Перекажіть тексти.

Зверніть увагу на слова подвійного роду (чоловічого й жіночого)!

Слова подвійного роду позначають назви за професією.

Викладач – він викладач, вона викладач.

Секретар – він секретар, вона секретар.

Бібліотекар – він бібліотекар, вона бібліотекар.

Інженер – він інженер, вона інженер.

Професор – він професор, вона професор.

Однина і множина іменників

Прочитайте речення. Зверніть увагу на форму числа виділених іменників.

1. Праворуч *зошит*. Ліворуч *зошити*.

2. Тут *студентка*. Там *студентки*.

3. Ось *місце*. Там *місця*.

Іменники змінюються за числами – уживаються у формі однини і множини. Іменники змінюються за відмінками. Існує сім відмінків: називний, родовий, давальний, знахідний, орудний, місцевий, кличний. Кожен відмінок виконує свої функції. Іменники в різних відмінках відповідають на різні питання. Іменники в називному відмінку називають предмети, осіб, явища й відповідають на питання *Хто? Що?*

Називний відмінок іменника

	Однина		Множина (вони)	
Чоловічий рід (він)	Зошит	–	Зошити	-и
	Викладач	–	Викладачі	-і
	Стілець	–	Стільці	-і
	Гуртожиток	–	Гуртожитки	-и
	Музей	–	Музеї	-і

	Однина		Множина (вони)	
Жіночий рід (вона)	Студентка	-а	Студентки	-и
	Лікарня	-я	Лікарні	-і
	Аудиторія	-я	Аудиторії	-ї
Середній рід (воно)	Місто	-о	Міста	-а
	Речення	-я	Речення	-я
	Місце	-с	Місця	-я

- ! Запам'ятайте: *мати* – *матері*, *ім'я* – *імена*, *друг* – *друзі*, *дівчина* – *дівчата*, *дитина* – *діти*.
 • *людина* – *люди*, *стіл* – *столи*, *квітка* – *квіти*.

Запам'ятайте: зміни літер на позначення голосних звуків під час утворення форм множини іменників:

І // О	О // Ю	Е // Ю
Стіл – столи	Гуртожиток – гуртожитки	День – дні
Піст'я – піст'ї	Будинок – будинки	Олівець – олівці
Рік – роки	Квіток – квітки	Стілець – стільці
Сік – соки	Малюнок – малюнки	Хлопець – хлопці
Колір – кольори	Садок – садки	Фахівець – фахівці

- ! Під час творення форми множини іменників може змінюватися наголос, наприклад:
 • *вікно* – *вікна*, *море* – *мор'я*, *син* – *сини*, *брат* – *браті*, *жінка* – *жінки*, *слово* – *слова*,
дочка – *дочки*, *сестра* – *сестри*, *річка* – *річки*, *товариш* – *товариші*, *олівець* – *олівці*,
стілець – *стільці*, *словник* – *словники*, *чоловік* – *чоловіки*.

- ! Іменники, що не мають форми однини: *гроші*, *ліки*, *двері*, *кросівки*, *окуляри*, *штани*, *ножиці*.

9. Напишіть іменники у множині. Поставте наголос.

Вікно, дошка, дочка, зошит, квітка, кімната, книжка, магазин, море, подруга, річка, озеро, ручка, син, слово, студент, студентка, телевізор, товариш, університет, урок, аудиторія, брат, гуртожиток, їдальня, жінка, журнал, кабінет, комп'ютер, країна, ліжко, постерко, магнітофон, музей, олівець, підручник, сестра, словник, стілець, столиця, телефон, чоловік, шафа.

10. Прочитайте і зверніть увагу на питання до іменників-істот однини і множини в називному відмінку.

Тут будинок. А там будинки.

– *Що* тут? – Тут будинок. – *Що* там? – Там будинки.

Тут аудиторія. А там аудиторії.

– *Що* тут? – Тут аудиторія. – *Що* там? – Там аудиторії.

Тут ліжко. А там ліжка.

– *Що* тут? – Тут ліжко. – *Що* там? – Там ліжка.

11. Прочитайте і запам'ятайте питання до іменників-істот однини і множини в називному відмінку.

Тут студент. Там студенти.

– *Хто* тут? – Тут студент. – *Хто* там? – Там студенти.

Тут студентка. Там студентки.

– *Хто* тут? – Тут студентка. – *Хто* там? – Там студентки.

12. Закінчіть речення за зразком: Тут зошит. Там ... – Тут зошит. Там зошити.

1. Тут аудиторія. Там ... 2. Тут студент. Там ... 3. Тут викладач. Там ... 4. Тут стіл. Там ...
 5. Тут підручник. Там ... 6. Тут олівець. Там ... 7. Тут мапа. Там ... 8. Тут стілець. Там ...

13. Прочитайте речення. Слова в дужках напишіть у множині.

1. Це стіл. Тут (книжка, словник, олівець, ручка). 2. Це кімната. Тут (стіл, стілець, ліжко, шафа). 3. Це місто. Тут (лікарня, магазин, гуртожиток, університет). 4. Це аудиторія. Ось (студент, студентка, викладач, вікно, квітка, дошка).

Указівка на осіб або предмети

Особові займенники

Особові займенники вказують на осіб або предмети, але не називають їх. Вони змінюються за числами й відмінками. У називному відмінку відповідають на питання *Хто? Що?*

Прочитайте діалог. Зверніть увагу на виділені слова – особові займенники.

- Добрий день. *Я* студент Алі. А хто *Ви*?
- Добрий день. *Я* студентка Марія. А хто *вони*?
- *Вони* студенти. *Він* студент Ахмед. *Вона* студентка Діана.

Я студент. *Ти* студентка. *Ми* студенти.

Він студент. *Вона* студентка. *Вони* студенти.

Називний відмінок особових займенників

Особа	Однина	Множина
1	Я	МИ
2	ТИ	ВИ
3	ВІН, ВОНА, ВОНО	ВОНИ

Зверніть увагу!

Ч.р.: стіл, підручник, зошит, олівець – *він*.

Ж.р.: аудиторія, дошка, шафа, лампа ... – *вона*.

С.р.: ліжко, речення, вікно, місто ... – *воно*.

Множина: підручники, аудиторії, вікна ... – *вони*.

14. Замість іменника напишіть займенник за зразком. Це ручка. Вона тут.

Підручник, словник, крейда, зошит, олівець, гумка, речення, лікарня, гуртожиток, комп'ютер, холодильник, місто, магазин, університет, аудиторії, книжка, викладач, студент, студентка, будинок, кімната, ліжко, подруга, музей, стільці, дошка, шафа, мапа, абетка, вікно, лампи, килим.

15. Прочитайте тексти. Поставте відповідні займенники. Запитайте за цим зразком у своїх друзів «Хто ви?»

Ось Богдан і Ахмед.

– Богдане, хто ти? – ... студент.

Ось Богдан і Ахмед. Там Андрій.

– Богдане, хто він? – ... теж студент.

Ось Богдан і Ахмед. Там Леся.

– Богдане, хто вона? – ... теж студентка.

Ось Богдан і Ахмед. Там Олена й Віктор.

– Богдане, хто вони? – ... теж студенти.

Ось Богдан, студент, студентка й Ахмед.

– Богдане, хто ви? – ... студенти.

Вираження дії. Дієслово. Інфінітив

! Для вираження дії вживаються дієслова. Початкова форма дієслова – інфінітив – відповідає на питання *що робити?* Дія може відбуватися в різний час, так що дієслова мають три часи: теперішній час, минулий час, майбутній час. Дієслова поділяються на дві групи – дієвідміни.

16. Прочитайте дієслова. Напишіть і перекладіть їх.

жити, працювати, читати, писати, бачити, слухати, розуміти, запитувати, відповідати, творити, повторювати, вивчати, стояти, сидіти, лежати, висіти.

Теперішній час

! Дієслова в теперішньому часі змінюються за особами й числами. Дієслова змінюються за двома типами: перша дієвідміна (1 д.), друга дієвідміна (2 д.).

17. Читайте текст. Зверніть увагу на особові форми дієслова жити, стояти.

Я живу́ тут. Ти живе́ш там. Він живе́ там. Вона живе́ там.

Ми живемо́ тут. Ви живете́ там. Вони живуть там.

Це стіл. Він стоїть праворуч. Це шафа. Вона стоїть ліворуч. Це ліжко. Воно стоїть праворуч. Це стільці. Вони стоять прямо.

Перша дієвідміна (1 д.)

Особа	Дієслово		Особа	Дієслово	
Я	живу́	працюю́	Ми	живемо́	працюємо́
Ти	живе́ш	працює́ш	Ви	живете́	працюєте́
Він/вона/воно	живе́	працює́	Вони	живу́ть	працюю́ть

Закінчення 1 дієвідміни

Я	-у	-ю	Ми	-емо	-ємо
Ти	-еш	-єш	Ви	-ете	-єте
Він/вона/воно	-е	-є	Вони	-уть	-ють

Друга дієвідміна (2 д.)

Особа	Дієслово		Особа	Дієслово	
Я	лежу́	стою́	Ми	лежимо́	стоїмо́
Ти	лежи́ш	стої́ш	Ви	лежите́	стоїте́
Він/вона/воно	лежи́ть	стої́ть	Вони	лежать	стоять

Закінчення 2 дієвідміни

Я	-у	-ю	Ми	-имо	-їмо
Ти	-иш	-їш	Ви	-ите	-їте
Він/вона/воно	-ить	-їть	Вони	-ать	-ять

! Запам'ятайте чергування:

писати: (с → ш) ? сидіти: (д → дж)	
Я пишу́, сиджу́	Ми пи́шемо, сидимо́
Ти пишеш, сидиш	Ви пишете, сидите́
Він, вона́ пише, сидить	Вони́ пишуть, сидять

18. Прочитайте в додатку особові форми дієслів.

Жити, працювати, читати, писати, бачити, слухати, розуміти, запитувати, відповідати, говорити, повторювати, вивчати, стояти, сидіти, лежати, висіти.

19. Замість крапок поставте особові займенники, запишіть речення та прочитайте їх.

1. ... слухаємо. 2. ... працюєш. 3. ... лежить. 4. ... запитують. 5. ... розуміє. 6. ... живу́.
7. ... знає. 8. ... повторюємо. 9. ... читаємо. 10. ... пишу́. 11. ... вивчаєте. 12. ... говорять.
13. ... відповідають. 14. ... сидять. 15. ... стоїть. 16. ... живуть.

20. Допишіть речення, замість крапок уживаючи дієслова: *працювати, жити, писати, читати, розуміти, вивчати, відповідати, запитувати, бачити, сидіти.*

1. Я ... 2. Вони ... 3. Ти ... 4. Вона ... 5. Він ...
6. Вони ... 7. Ми ... 8. Ви ... 9. Я ... 10. Ми ...

21. Прочитайте діалоги. Запитайте за цим зразком.

1) – Хто це?
– Це Богдан.
– Він читає?
– Так, він читає.	2) – Хто це?
– Це Марія.
– Вона пише?
– Так, вона пише.	3) – Хто це?
– Це студенти.
– Вони запитують?
– Так, вони запитують.
4) – Хто це?
– Це викладач.
– Він відповідає?
– Так, він відповідає.
– Ти розумієш?
– Так, я розумію.	5) – Хто тут?
– Тут ми.
– Ви слухаєте?
– Так, ми слухаємо.	

Просте речення. Суб'єкт і предикат

У простому реченні є суб'єкт = S і предикат = P.
Просте речення = S – P

суб'єкт = підмет
предикат = присудок

S – іменник або особовий займенник (у називному відмінку).

Питання до S – *хто? що?*

P – дієслово (в особовій формі).

Питання до P – *що ти робиш? що ви робите? що він (вона, воно) робить? що вони роблять?*

Читати (інфінітив)	Питання: що робити?
Я читаю.	Що я роблю?
Ти читаєш.	Що ти робиш?
Він читає.	Що він робить?
Вона читає.	Що вона робить?
Ми читаємо.	Що ми робимо?
Ви читаєте.	Що ви робите?
Вони читають.	Що вони роблять?

22. Прочитайте речення. Визначіть S.

1. Тато працює. 2. Дочка читає. 3. Син пише. 4. Мама слухає. 5. Студенти розуміють. 6. Секретар запитує. 7. Декан відповідає. 8. Товариші говорять.

23. Прочитайте речення. Визначіть P.

1. Подруга повторює. 2. Студент читає. 3. Столи стоять. 4. Книжки лежать. 5. Мапа висить. 6. Студентка сидить. 7. Брат пише. 8. Викладач відповідає.

Зверніть увагу на питання до P:

Я пишу. – Що ти робиш? – Що Ви робите?

Ми пишемо. – Що ви робите?

Студенти пишуть. Студенти – S, пишуть – P.

Питання до S – *Хто пише?*

Питання до P – *Що роблять студенти?*

24. Прочитайте речення, поставте питання до S й до P за зразком: *Це банк. Тут працює батько.* *Хто тут працює? 2) Що робить тут батько?*

1. Це лікарня. Тут працюють лікарі. 2. Це університет. Тут студенти читають. 3. Це аудиторія. Тут сидить група. 4. Це кімната. Тут сидить друг. 5. Це аудиторія. Тут працюють студенти. 6. Це кабінет. Тут пише секретар.

25. Замініть іменники особовими займенниками.

1. Студент і студентка слухають. 2. Викладач працює. 3. Брат і сестра сидять. 4. Мама запитує. 5. Комп'ютер працює. 6. Ахмед живе тут? Так, Ахмед живе тут. 7. Батько відповідає. 8. Книжка лежить тут. 9. Віктор читає. 10. Я й подруга стоїмо. 11. Друзі повторюють. 12. Дівчина розуміє. 13. Абетка висить. 14. Товариш пише. 15. Стілець стоїть. 16. Студенти живуть тут.

Запам'ятайте питання до S в однині і множині.

Тут стоїть стіл. – Що тут стоїть?

Тут сидить викладач. – Хто тут сидить?

Тут стоять столи. – Що тут стоїть?

Тут сидять викладачі. – Хто тут сидить?

26. Поставте питання до S за зразком: *Праворуч стоїть стіл. – Що стоїть праворуч? Ліворуч стоять стільці. – Що стоїть ліворуч?*

1. Праворуч стоїть шафа. 2. Ліворуч лежать словники. 3. Поряд стоїть комп'ютер. 4. Прямо стоять будинки. 5. Викладач пише. 6. Викладачі працюють. 7. Студент читає. 8. Студенти пишуть. 9. Ручка лежить. 10. Товариші відповідають. 11. Тут стоїть ліжка. 12. Там висять дошки.

27. Напишіть речення у множині за зразком: *Друг працює. – Друзі працюють.*

1. Студент працює. 2. Подруга читає. 3. Я пишу. 4. Викладач знає. 5. Тато слухає. 6. Дитина розуміє. 7. Людина запитує. 8. Мати відповідає. 9. Син говорить. 10. Сестра повторює. 11. Брат вивчає. 12. Дівчина стоїть. 13. Студентка сидить. 14. Книжка лежить. 15. Мапа висить.

Складне речення зі словами ХТО, ЩО

Прості речення	Складні речення	
Богдан знає. Олена сидить там.	Богдан знає, хто сидить там.	Богдан знає, що Олена сидить там.
Олена знає. Словник лежить ліворуч.	Олена знає, що лежить ліворуч.	Олена знає, що словник лежить ліворуч.
Викладач знає. Студенти працюють.	Викладач знає, що роблять студенти.	Викладач знає, що студенти працюють.

28. Із двох простих речень утворіть одне складне.

1. Тато знає. Син повторює. 2. Я розумію. Викладач пише. 3. Вона запитує. Оксана сидить тут. 4. Він говорить. Богдан читає. 5. Вони знають. Товариші живуть там. 6. Брат відповідає. Сестра працює там. 7. Викладач запитує. Підручник лежить там. 8. Богдан знає. Мапа висить праворуч.

! Зверніть увагу на вживання сполучників **І (= Й = ТА), А**.

І = Й = ТА	А
Студент <u>і</u> студентка слухають. Студент слухає <u>й</u> розуміє. <u>Правило вживання і : й; та:</u> Сті <u>д</u> <u>і</u> стілець. Ручка <u>й</u> олівець. Словники та підручники.	Студент пише, <u>а</u> студентка читає. Шафа праворуч, <u>а</u> стіл ліворуч. Книжка лежить тут, <u>а</u> словник лежить там.

29. Напишіть речення. Поставте потрібні сполучники.

1. Брат ... сестра живуть там. 2. Викладач запитує, ... студент відповідає. 3. Книжка лежить, ... абетка висить. 4. Тато сидить ... слухає. 5. Оксана ... Олена знають. 6. Товариш читає ... знає. 7. Жінка сидить, ... чоловік стоїть. 8. Їдальня праворуч, ... магазин ліворуч.

30. Закінчіть речення за зразком: *Олівець лежить праворуч, а ручка ... – Олівець лежить праворуч, а ручка лежить ліворуч.*

1. Я живу тут, а він ... 2. Ти сидиш там, а я ... 3. Ви говорите, а ми ... 4. Віктор Іванович запитує, а студенти ... 5. Оксана читає, а Богдан ... 6. Секретар стоїть ліворуч, а викладач ... 7. Абетка висить, а словник ... 8. Олена вивчає, а Марія ...

Текст «Факультет»

1. Прочитайте, перекладіть і запишіть нові слова.

Декан, факультет, деканат, секретар, розклад, оголошення (с.р.), таблиця, перекладач, бібліотека, бібліотекар, документ, паспорт, українець, українка, українці, навчання (с.р.), навчатися.

2. Прочитайте спільнокореневі слова.

Декан – деканат, бібліотека – бібліотекар, навчання – навчатися.

! Зверніть увагу на словотвір:

Спільнокореневі слова мають спільну частину – **корінь**. Спільнокореневі слова утворюються за допомогою префікса (частина перед коренем) або суфікса (частина після кореня).

Декан	декан-ат	
Бібліотек-а	бібліотек-ар	
Україн-а	україн-ець	
Роз-клад	пере-клад-ач	
На-вча-ння	на-вча-тися	ви-вча-ти

3. Напишіть іменники в множині.

Декан, факультет, деканат, секретар, розклад, оголошення, перекладач, бібліотека, бібліотекар, документ, паспорт, українець.

4. Поставте питання до іменників.

Друзі, факультет, декан, стільці, деканат, кабінет, секретар, документ, паспорт, перекладач,

1. Штук. ручка. оголошення, сумки, викладач, бібліотека, бібліотекар, книжка, словник, група,
2. Секретар, подруга, товариш, столи, українка.

3. Вставте S: *стіл, оголошення, секретар, документи, шафи, група, викладач, студенти, перекладач, мапа, студент.*

1. ... стоїть. 2. ... висить. 3. ... працює. 4. ... лежать. 5. ... стоять. 6. ... працює. 7. ... говорять.
8. ... запитує. 9. ... запитує. 10. ... висить. 11. ... відповідає.

4. Вставте R: *працюють, стоять, лежить, висить, стоїть, лежать, слухає, сидять, працює.*

1. Секретар, перекладач 2. Комп'ютери 3. Паспорт 4. Розклад 5. Шафа
6. Підручники 7. Студент 8. Студенти 9. Викладач

5. Прочитайте речення. Поставте потрібні сполучники.

1. Деканат ліворуч, ... бібліотека праворуч. 2. Там висить розклад, ... висить оголошення.
3. Тут працює декан, ... працює секретар. 4. Студент запитує, ... бібліотекар відповідає.
5. Студентка ... секретар сидять там. 6. Перекладач ... викладач працюють. 7. Паспорт ... фото
8. Ліворуч. 8. Декан слухає ... розуміє.

6. а) Продієвідмінійте дієслова:

Сидіти, стояти, знати, слухати, запитувати, відповідати, читати, писати, повторювати,
знатися.

б) Складіть речення з цими дієсловами.

в) Прочитайте текст.

Факультет

Це університет. Тут факультет. Праворуч деканат. Тут працюють секретар і перекладач. Ось стоїть комп'ютер, а там лежать документи й паспорти. Поряд кабінет. Тут працює декан. Ось висить розклад і оголошення. Ліворуч бібліотека. Там працює бібліотекар. Там стоять шафи й лежать книжки.

Ось аудиторія. Ліворуч вікна. Там стоять квіти, а тут стоять столи. Там лежать підручники, пишні, словники, ручки, олівці, гумки. Поряд стоять стільці. Там висять сумки. Прямо висить дошка, а ліворуч висить абетка. Там лежить крейда. Ліворуч стоїть шафа. Там лежать книжки. Тут урок. Тут працює група. Викладач говорить, а студенти слухають, пишуть, читають і повторюють.

Ось висить мапа. Викладач запитує: – Ви знаєте, де Україна?

Студент відповідає: – Я знаю, що Україна тут.

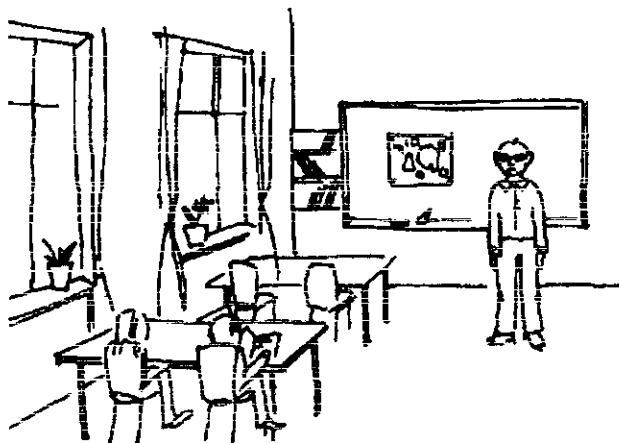
Викладач запитує: – Ви знаєте, хто тут живе?

Студенти відповідають: – Так, ми знаємо, що тут живуть українці.

Викладач говорить, а студенти слухають.

Викладач запитує: – Ви розумієте, що я говорю?

Студенти відповідають: – Так, ми розуміємо, що Ви говорите.

Пряма й непряма мова

Пряма мова	Непряма мова	Питання
Викладач запитує: – Де Україна? = Викладач запитує: «Де Україна?»	Викладач запитує, де Україна.	Що запитує викладач?
Викладач запитує: – Хто тут живе? = Викладач запитує: «Хто тут живе?»	Викладач запитує, хто тут живе.	Що запитує викладач?
Студенти відповідають: Тут живуть українці. – Студенти відповідають: «Тут живуть українці.»	Студенти відповідають, що тут живуть українці.	Що студенти відповідають?

10. Дайте відповіді на питання за текстом.

1. Це університет. Хто тут працює? 2. Це факультет. Що тут є? 3. Це бібліотека. Хто тут працює? Що тут є? 4. Це деканат. Хто тут працює? Що тут є? 5. Це аудиторія. Що стоїть праворуч? Що стоїть ліворуч? 6. Це стіл. Що тут лежить? 7. Це стілець. Що тут висить? 8. Це дошка. Що тут лежить? 9. Це вікно. Що тут стоїть? 10. Це аудиторія. Що робить викладач? Що роблять студенти? 11. Що запитує викладач? 12. Що відповідають студенти?

11. Перекажіть текст.

Самостійна робота

1. Прочитайте й запишіть речення. Розбийте іменники на склади. Поставте наголос.

Це будинок. Ось кімната. Тут Олена й подруга Леся. Ліворуч ліжко. Праворуч шафа, стіл і стілець. Там підручник, словник, книжка, ручка, олівець, гумка. Ось зошит. Тут літера, слово, речення. Долі килим. Угорі лампа. Прямо вікно. Ліворуч холодильник.

2. Напишіть відповіді на питання.

1. Це будинок. Що тут? 2. Це кімната. Хто тут? 3. Що ліворуч? 4. Що праворуч? 5. Це стіл. Що там лежить? 6. Це зошит. Що тут? 7. Що долі? 8. Що угорі? 9. Що прямо?

3. Визначіть рід іменників за зразком. Ч.р.: урок Ж.р.: сестра ... С.р.: море ...

Факультет, деканат, секретар, розклад, перекладач, бібліотека, бібліотекар, документ, паспорт, навчання, дочка, кімната, книжка, подруга, ручка, слово, зошит, магазин, море, озеро, телевізор, товариш, університет, урок, гуртожиток, аудиторія, батько, їдальня, їжа, жінка, журнал, кабінет, кафе, комп'ютер, країна, крейда, ліжко, люстерко, оголошення, магнітофон, музей, олівець, підручник, сестра, словник, стілець, чоловік.

4. Напишіть питання до виділених слів.

Тут стоїть стілець. А там стоять стільці.

–?

– Тут стоїть *стілець*.

–?

– Там стоять *стільці*.

Тут живе дочка. А там живуть дочки.

– ...?

– Тут живе *дочка*.

–?

– Там живуть *дочки*.

Тут лежить паспорт. А там лежать паспорти.

– ...?

– Тут лежить *паспорт*.

– ...?

– Там лежать *паспорти*.

Тут працює викладач. А там працюють викладачі.

– ...?

– Тут працює *викладач*.

– ...?

– Там працюють *викладачі*.

5. Напишіть речення в множині.

1. Студент пише. 2. Викладач читає. 3. Брат запитує. 4. Сестра відповідає. 5. Секретар слухає. 6. Перекладач розуміє. 7. Бібліотекар говорить. 8. Комп'ютер стоїть. 9. Словник лежить. 10. Оголошення висить.

6. Напишіть відповіді на питання.

1. Це будинок. Що тут? 2. Це кімната. Хто тут? 3. Що ліворуч? 4. Що праворуч? 5. Це стіл. Що там? 6. Це зошит. Що тут? 7. Що долі? 8. Що вгорі? 9. Що прямо? 10. Це холодильник. Що там?

7. а) Напишіть особові форми дієслів.

Жити, працювати, читати, писати, знати, слухати, розуміти, запитувати, відповідати, говорити, повторювати, вивчати, стояти, сидіти, лежати, навчатися.

б) Складіть речення з цими дієсловами.

8. Прочитайте речення. Визначіть S і P. Поставте питання до S й P.

1. Це кабінет. Тут працює декан. 2. Це бібліотека. Тут працює бібліотекар. 3. Це деканат. Тут працюють перекладач і секретар. 4. Це факультет. Тут висить розклад. 5. Це аудиторія. Тут стоїть стіл. 6. Це стіл. Тут лежать документи. 7. Це аудиторія. Тут висить мапа. 8. Це кабінет. Тут стоять комп'ютери. 9. Це кабінет. Тут навчається студентка.

9. Прочитайте тексти. Випишіть окремо іменники однини та множини.

1) Це Україна. Там міста. Там університети, лікарні, магазини.

2) Це університет. Тут аудиторії. Там студент. Тут студентка. Ось викладачі.

3) Це аудиторія. Тут вікна, лампи, столи, стільці, дошки, мапа, абетка.

4) Це стіл. Тут підручники, словники, зошити, ручки, олівці, гумка.

5) Це гуртожиток. Тут кімнати. Там студенти.

6) Це кімната. Тут столи, стільці, ліжка, шафи, комп'ютери, холодильник.

7) Це аеропорт. Тут літаки. Там зала. Тут каси.

8) Це залізниця. Там потяги. Ось каса. Тут квитки.

10. Утворіть складні речення.

1. Секретар знає. Паспорт лежить там. 2. Декан знає. Група працює там. 3. Подруга запитує. Студент живе там. 4. Студенти знають. Мапа висить праворуч. 5. Бібліотекар відповідає. Книжка лежить ліворуч. 6. Тато знає. Богдан працює. 7. Викладач запитує. Студентка читає. 8. Брат запитує. Сестра пише.

Ви вже знаєте!

1. Як запитати про людину або предмет; як назвати людину або предмет і вказати на них.

– Хто це? – Це сестра.

– Що це? – Це олівець.

2. Як дати відповідь-ствердження під час перепитування.

– Ви студент? – Так, я студент.

– Ви читаєте? – Так, я читаю.

– Книжка лежить там? – Так, вона лежить там.

3. Як запитати, хто що робить.

– Що Ви робите? – Я пишу.

4. Як дізнатися про поінформованість співрозмовника.

– Ви знаєте, хто це? – Так, знаю. Це викладач.

– Ви знаєте, що це? – Так, знаємо. Це Україна.

– Ти знаєш, що робить Богдан? – Так, я знаю. Він читає. = Так, я знаю, що він читає.

5. Структура простого речення.

Це студент. Студент працює. Студент читає й пише. Студент і студентка слухають.

6. Структура складного речення.

Тут студент, а там викладач. Книжка лежить праворуч, а словник лежить ліворуч. Студент запитує, а викладач відповідає. Викладач знає, хто запитує. Студент розуміє, що викладач відповідає. Викладач знає, що робить студент.

7. Як передати пряму мову непрямою.

Викладач запитує: «Де Україна?». – Викладач запитує, де Україна.

8. Як розповісти про свій факультет.